

*Áldott, szép karácsonyt és boldog, eredményes új
esztendőt kívánunk a Paksi Hírnök olvasóinak!*

Paksi Hírnök

XXXI. évf. 24. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2022. december 22.

Fotók: Szép Zsóka, Babai István

PAKSI HANGULATOK
Adventi udvar

Szabó Péter: Küzdelmes évet tudhatunk magunk mögött

Kedves Paksiak!

Már csak néhány nap, és ha röpké pillanatokra is, de megáll az idő. December utolsó napjaiban visszatekintünk a hátunk mögött hagyott évre. Vagyis számot vetünk a múltal, életünkkel, elért sikereinkkel, veszteségeinkkel egyaránt. Paks polgármestereként kötelességemnek tartom, hogy magam is számadást adjak az önkormányzatban végzett munkánkról. A város vezetőivel, az önkormányzati testület tagjaival és a hivatal munkatársaival együtt egy nehéz és igen küzdelmes évet tudhatunk magunk mögött. Városunkért végzett közös munkánkat ebben az évben számos kihívás, feladat és nehéz döntések sorozata jellemezte. Hiszen az év elején még érezhető módon közöttünk volt a koronavírus és vele együtt számtalan kihívás az egészségügyben, a szociális intézményeinkben, a köznevelésben dolgozók életében és természetesen a családok és a város mindennapjaiban is. A koronavírus-járvánnyal való küzdelem városunk életében a páratlan összefogás ideje volt, mely mindannyiunkat méltán tölthet el büszkeséggel. Aztán az év elején, február utolsó napjaiban kitört szomszédunkban a háború, mely olyan időszakot indított el, melyet a II. világháború óta nem tapasztaltunk Európában. De a paksiak szíve, ahogy máskor is, úgy most is a helyén volt, hiszen a háború kitörése után néhány nappal már több teherautónyi adománnyal indulunk útnak Kárpátjára, hogy tartós élelemmel, matracokkal, tisztálkodási szerekkel segítsük nemzettestvéreinket, és mindenkit, aki a háború miatt került nehéz helyzetbe. Az év közepére aztán az is világos lett, hogy a háború átszövi egész Európa hét-

Fotó: Szép Zsóka

köznapijait is. Hiszen az energiaárak robbanásszerű emelkedése senkit sem kímélt, soha nem látott mértéke lassan átírja a családok és intézményeink mindennapi terveit, jövőképét egyaránt. Ezért is nagy eredmény, hogy az egyre nehezedő helyzet ellenére ebben az évben is megvalósulhatott jó néhány beruházás és fejlesztés. Három út kapott új burkolatot az év első felében, megújult a Gábor Áron, a Kálvária és a Kápolna utca Bóbita Bölcsőde előtti szakasza. A mintegy 295 millió forintból elkészült, közlekedésbiztonságot javító felújításokat Magyarország Kormányja támogatta. Megoldódott a csapadékvíz-elvezetés a dunakömlödi temető területén. Megújult a Paksi Benedek Elek Óvoda Kishegyi úti tagóvodájának kerítése. Több mint 82 millió forintot fordított az önkormányzat intézményeink felújítására. Többek között festési munkák, mosdók és burkolatok cseréje, felújítása, klímák beüzemelése történt meg az óvodák-

ban, bölcsődében. A Paksi Benedek Elek Óvoda Hétszínvirág tagóvodájában pedig új melegítőkonyha és kinti játéktároló került kialakításra.

Elkészült a Kölesdi úti gyalogátkelőhely kormányzati támogatásból, mintegy 129 millió forint értékben. Új útszakasz épült a Vácika utca folytatásaként. A Pakson évek óta zajló fejlesztéseket tekintélyes díjjal is jutalmazták az idei évben. Első helyet ért el városunk a Klímabarát Települések Szövetsége által meghirdetett pályázaton kis- és középvárosok kategóriájában. A Klímabarát település díjat olyan tevékenységekkel érdemeltük ki, mint a fásítás, virágosítás, elektromos buszok forgalomba állítása, napelemes rendszer élesítése, közintézmények, lakóépületek energiahatékonyságát növelő beruházások támogatása, a kerékpárút-hálózat fejlesztése. A keresztény világ karácsony ünnepére készül. Arra az ünnepre, melyben Isten egy gyermek ké-

pében lép a világba. S az Isten-gyermekeknek sem volt más biztonsága, csak családjának védelme, szeretete, gondoskodó ereje. Hiszem, hogy az előttünk álló nehéz időszakban akaratlanul is felértékelődnek az eddig természetesnek gondolt értékek. A család szeretete, az otthon kényelmes biztonsága, a munka értéke, és mindazok a közösségi szolgáltatások, melyekre eddig életünk természetes részeként tekinttünk. Kívánom, hogy készülődjünk a közelgő ünnepre, arra a néhány békés és boldog pillanatra, amely feledtetni velünk az egész évi munka fáradtságát, időnként bizonytalan, küzdelmes vagy kudarcos valóságát. Kívánom, hogy az újesztendő legyen városunk, családjunk és minden paksi polgár számára gyarapodó, egészségben és sikerekben teljes, és hozza el az áldott békét. Békés karácsonyt és áldott újévet kívánok városunk minden polgárának!

Szabó Péter polgármester

Testületi döntések decemberben

Napirend előtt közmeghallgatást tartottak a decemberi képviselő-testületi ülésen. Egy lakos fordult a grémiumhoz, egyebek mellett padok kihelyezése iránti igényről, forgalmi tükkör kihelyezéséről, a helyi buszjárat közlekedési útvonaláról, és a Domb utcai telkek-nél a villanyvezeték kiváltása projekt állásáról volt szó.

Az ülésen elfogadta a képviselő-testület a város 2023-as átmeneti költségvetési gazdálkodásáról szóló önkormányzati rendeletet. Azért volt szükséges a rendelet megalkotása, hogy a 2023. évi költségvetési rendelet hatályba lépéséig – 2023. január 1-től – is biztosított legyen a bevételek folytatólagos beszedése, illetve a kiadások teljesítése.

Az önkormányzati bérlakások havi lakbérének felülvizsgálata is napirenden volt. Szabó Péter polgármester azt mondta, hogy a lakbér mértékét minden évben úgy kell meghatározni, hogy annak értékállósága biztosított legyen. A becsült infláció mértékére tekintettel, valamint figyelembe véve, hogy az elmúlt két évben nem volt változás a lakberekben, 20 százalékos lakbéremelésre tett javaslatot. Ez például egy ötven négyzetméteres, összkomfortos lakás esetén 3500 forint emelést jelent. Napirenden volt a temetőkről és a temetkezéssel szembeni önkormányzati rendelet módosítása is, itt a rendelet szövegét összhangba hozták a vonatkozó törvény szövegével, illetve arról is határoztak, hogy az önkormányzati tulajdonban lévő dunakömlődi köztemető temetkezési díjain nem emelnek.

A grémium rendeletet alkotott a közvilágítás veszélyhelyzet idejére vonatkozó helyi működési rendjéről. Szabó Péter polgármester elmondta, hogy a közvilágítás az eddigiekhez képest este 30 perccel később kapcsol be és reggel 30 perccel korábban kapcsol ki. Hozzátette, hogy a kijelölt gyalogos-átkelőhelyek

Fotó: Szép Zsóka

és útkereszteződések megvilágítását folyamatosan biztosítani kell, ezért e tekintetben nincs változás.

A város 2023. évi költségvetési koncepciója is terítéken volt, amely megszabja a költségvetés tervezésének fő irányait, szempontjait. A gazdálkodás során kiemelten fontos követelmény, hogy a helyi önkormányzatok számára jogszabályokban előírt kötelező feladatok ellátása biztosított legyen. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása ezt nem veszélyeztetheti, ezek finanszírozása a saját bevételek vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges. – Bevételeink növelése érdekében döntöttünk novemberben az építményadó mértékének megemeléséről – ami a magánszemélyeket nem érinti –, ebből közel 1,2 milliárd forint pluszbevétele lehet az önkormányzatnak. Ami a tervezett kiadásokat illeti, csak az áthúzódó beruházásokkal, fejlesztésekkel számolunk – tájékoztatott Szabó Péter. Paks polgármestere azt is elmond-

ta, hogy a koncepció szerint a városüzemeltetési feladatok tervezésekor elsőbbséget élvez a kötelezően ellátandó feladatok finanszírozása, illetve hogy 2023-ban a Csegey Dénes Kulturális Központon kívül más szervezetnek, egyesületnek nem tervezhető támogatás. A novemberi testületi ülésen módosították a közbeszerzési tervet, mert bevonták Paksot a HUMDA Magyar Autó-Motorsport és Zöld Mobilitás-fejlesztési Ügynökség Zrt. által koordinált Elektromos Hulladékszállító Mintaprojektbe, amelyben uniós nyílt eljárásban elektromos hajtású hulladékgyűjtő-járművek beszerzésére kerül sor. Most a közbeszerzési felelősségi rend és az adásvételi szerződés tervezetének jóváhagyásáról határozott a grémium.

Az előterjesztések megtalálhatók a paks.hu oldalon, az önkormányzat/testületi anyagok fül alatt. A testületi ülést élőben közvetítette a TelePaks, a felvétel felkerült a telepaks.hu oldalra.

Kohl Gyöngyi

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 5000 példányban

Kiadja a TelePaks Médiacentrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51-53.

Email: paksihirnok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2023. január 13.

Szolgáltatásunk igénybe vehető: Hétköznap 7:00-22:00 óráig.
Péntek reggel 7:00 órától vasárnap este 22:00 óráig.

+36-30/222-6030, +36-20/320-0822, +36-20/440-7540, +36-70/326-7266

Kedves Utasaink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Paks két taxitársasága, a **Fix Taxi** és **Trend Taxi** egyesült. Az új nevünk **AtomTaxi**. Bár a név módosult, a minőség változatlan maradt. Városunkon belül továbbra is **690 Ft-os** áron szállítjuk kedves utasainkat, rendezett, dohányfüstmentes autókban, kulturált megjelenéssel. Vállaljuk szerződéses fuvarok, Tolna megyén túlmotató személyszállítási feladatokat, reptéri transzferek lebonyolítását, illetve társaságunk lehetőséget nyújt reklámfelület bérlésére is.

Trendi külső, fix ár!

Keressenek bennünket bizalommal!
Kellemes utazást kívánunk!

AtomTaxiPaks

Reklámfelület bérlésével kapcsolatban:
+36-70/413-7054

Süli János: Az értékrendem, céljaim változatlanok

Az itt élők boldogulásáért, a térség fejlődéséért, a paksi atomerőmű jövőjéért dolgozni. Ez volt és ez marad az én küldetésem – mondja Süli János. Tolna megye 3. számú választókerületének országgyűlési képviselőjét a 2022-es esztendőről kérdeztük.

– Mintha ezer év telt volna el az országgyűlési választások óta, pedig csupán nyolc hónap. Mit jelentett Ön számára az eredmény?

– Rendkívül fontos visszajelzést adott arról, hogy értékelik a munkánkat. Választott képviselőnek lenni nagyon megtisztelő dolog. Őszintén hálás vagyok a sok szavazatért, amit a választások éjszakáján is elmondtam már. Felülmúlta várakozásainkat az eredmény, ami még a négy évvel ezelőttnél is jobb volt. Természetesen nemcsak a rám szavazó 63 százalék, hanem Tolna megye 3. számú választókerületének minden lakója érdekében igyekszem végezni a képviselői munkámat, ahogy tettem az elmúlt négy évben is.

– Öt évet töltött a Paks II. projekt élén, szeptember 5-én azonban kérte a felmentését. Miért döntött így?

– Örömmre szolgált, hogy szeptember végéig megkaptunk számos fontos engedélyt, soha nem a személyem volt a fontos, hanem az ügy. Én, amíg élek, a paksi bővítés ügyét szolgálom. Ha az első sorban van rám szükség, onnan, ha a háttérből, akkor onnan. Szerintem aki közelebből látja ezt a beruházást, tisztában van vele, hogy milyen nehéz vállalkozás. Az volt a háború kitörése előtt és most pedig még inkább.

– Úgy tűnik, mintha változott volna a helyzet...

– A tévesen hozott szankciók komoly energiaválságot idéztek elő Európa-szerte. Így egyre többen látják be azt, hogy csupán ideológiai alapon nem szabad lemondani a nukleáris energiáról. Atomerőművek nélkül képtelenek leszünk kiszolgálni az igényeket. Jó hír, hogy az osztrákok keresetét elutasította az Európai Bíróság, és kimondta, hogy a projekt finanszírozása megfelel az uniós normáknak, illetve azt is, hogy minden nemzet maga dönt arról, hogyan állítja össze az energiamixét. Az úgynevezett taxonómia-rendeletben is fenntartható-

Fotó: KDNP frakció

nak minősítette az Unió az atomenergiát. Fontosak ezek a lépések. Hazánk és a térség szempontjából szintén fontos, hogy a kormány úgy döntött, zöld utat ad az atomerőmű további üzemidő-hosszabbításának.

– Mit jelent ez a térség számára?

– Ha röviden akarok fogalmazni: munkalehetőséget, biztos megélhetést és kiszámíthatóságot jelent az 1–4. blokk további üzemidő-hosszabbítása, amit a két új blokk üzembe helyezése tovább erősít a jövőben.

– Elszakadva az atomenergiától beszéljünk a térségről. Milyen évet hagyunk magunk mögött?

– Nehéz időszakot élünk meg, de örömmel mondom, hogy vannak eredmények, hetente adtunk át a településeken felújított óvodákat, iskolákat, önkormányzati épületeket. Néhány hete avattuk fel Pakson az Alisca Bau Zrt. mintegy ezer négyzetméteres üzemcsarnokát. Novemberben Faddon tarthattunk avatóünnepséget, az egykori dohánybeaváltó épületéből szálláshely lett, amely mostantól a Paks II. projekten dolgozókat várja. Épül a Duna-híd, ami közelebb hozza hozzánk Kalocsa térségét. Remélem, egy év múlva átadhatjuk, és általa szorosabbá válik majd a kapcsolat. Meg kell említenem a Tamási-Hús Kft.-t, amely az elmúlt időszakban 14 milliárdos fejlesztéssorozatot hajtott végre. Fontos

szerepet játszik a térségben Európa legnagyobb biofinomító üzege, a dunaföldvári Pannonia Bio, amely nemrégiben tartotta tízéves jubileumát, valamint Dunaföldváron maradv a Vajda Papír, ahol nemrégiben kapacitásbővítés történt. Nem tartozik a képviselői körzetemhez, de a feladataimhoz igen a Dunaújvárosi Egyetem, amely a nukleáris szakemberképzés fontos bázisává vált. Az egyetem küldetése, hogy korszerű tudással rendelkező, versenyfeltételek között is jól teljesítő, felkészült szakembereket képezzenek a hazai gazdaság számára. Van tehát feladatunk, feladatombőven.

– Hogyan jellemezné az Ön szempontjából a 2022-es esztendőt?

– Azt mondanám, hogy már régi motoros vagyok, megszoktam, hogy a körülmények, feladatok változhatnak. Az értékrendem, hozzáállásom, céljaim azonban változatlanok: az itt élők boldogulásáért, a térség fejlődéséért, a paksi atomerőmű jövőjéért dolgozni. Ez volt és ez marad az én küldetésem. Itt ragadom meg az alkalmat, hogy magam és kollégáim nevében áldott, békés ünnepeket kívánjak a Paksi Hírnök minden olvasójának, külön tekintettel azon munkatársaimra, akik most nem vehetnek részt a közösen tervezett munkában.

Dallos Szilvia

Világos? Van.

**A Paksi Atomerőmű 40 éve
szolgálja Magyarország
áramellátásának biztonságát.**

Kedvező fordulat az atom-energetika megítélésében

Számos jel utal arra, hogy Európa-szerte mind többen belátják: az atomenergia nélkülözhetetlen mind az ellátásbiztonság, mind a klímavédelem szempontjából. Ennek egyik kézzelfogható igazolása az uniós taxonómiarendelet újévkor életbe lépő kiegészítése.

Fotó: Paks II. Zrt.

Életbe lép az új év első napján az Európai Bizottság rendeletének azon kiegészítése, amely szerint többek közt az atomenergia is biztonságos és tiszta energiaforrás. Az Európai Parlament idén júliusban utasította el azt az indítványt, amely megakadályozta volna, hogy a gáz- és atomenergia-ágazatok bizonyos tevékenységei környezeti szempontból fenntarthatónak minősüljenek. Miután a megszabott határidőig – július 11-ig – sem az uniós parlament, sem a tagországok kormányait képviselő Európai Tanács nem emelt kifogást a bizottsági javaslat ellen, a szabályozás 2023. január 1-jétől lép életbe.

Ez a jogszabály lényegében a jövőbeli befektetésekhez ad majd útmutatót, és jelentős kedvezményeket csoportosít majd át a klímabarát ágazatok felé, beleértve a nukleáris áramtermelést. A szabályozás az Európai Unió ambiciózus klímacéljait szolgálja: eszerint 2030-ra 55 százalékkal csökkentenék a szén-dioxid-kibocsátást, 2050-re pedig a teljesen karbonmentes gaz-

daság létrehozása a cél Európában. A taxonómiáról szóló rendelet a fenntartható növekedés finanszírozásáról szóló európai bizottsági cselekvési terv része. A most életbe lépő kiegészítés, amellyel fenntartható besorolást kap a nukleáris és a földgáz alapú energia, előmozdítja a zöld beruházások finanszírozását.

Közeledve az év végéhez nem csupán ez a döntés mutatja, hogy egyre kedvezőbb az atomenergia megítélése. Az Európa-szerte kialakult energia-válság nyomán egyre több ország dönt úgy, hogy kiépíti

vagy növeli nukleáris kapacitását. A Nemzetközi Energia Ügynökség (IEA) októberben publikálta globális energetikai ipari előrejelzést tartalmazó *World Energy Outlook 2022* című kiadványát. A tanulmány a villamosenergia-igény növekedését prognosztizálja, illetve a bejelentett, valamint a ténylegesen bevezetett intézkedéseken alapuló forgatókönyveiben azzal számol, hogy jelentősen nő az atomerőművekben megtermelt villamos energia mennyisége, mivel az áramtermelési módok közül kizárólag az atom-

erőművekkel lehet egyszerre klímabarát és olcsó villamos energiát nagy mennyiségben előállítani időjárástól függetlenül. Ráadásul ellátásbiztonsági okokból is egyre több ország kívánja magát függetleníteni a földgáztól. Mindennek tükrében grandiózus nukleáris fejlesztési tervekről adnak hírt világszerte. A Nukleáris Világszövetség novemberi adatai szerint jelenleg 56 új atomerőművi blokk épül mintegy 58 ezer megawatt teljesítménnyel. A jövőben pedig több mint 430-450 új blokk építésével számolnak a világ 36 országában. Csak 2022–2028 között 51 új blokkot kívánnak az áramtermelés szolgálatába állítani.

Magyarországon a biztonságos áramellátás biztosítását szolgálja a működő atomerőmű üzemidejének tervezett meghosszabbítása, illetve a két új blokk megépítése.

PAKS II.
ATOMERŐMŰ ZRT.

www.paks2.hu

*Olcsó
Biztonságos
Klímabarát*

 Paks II. Atomerőmű Zrt.

Égnek a gyertyák az adventi koszorún

Advent a Szent András napjához legközelebb eső vasárnap kezdődik és karácsonyig (december 25.) tart. Ez a lelki felkészülés időszaka, aminek része, hogy vasárnaponként újabb és újabb gyertyát gyújtunk meg az adventi koszorún, sorban a hit, a remény, az öröm és a szeretet lángja lobban fel.

Fotó: Babai István

– Csak kétféleképpen élheted az életed. Vagy abban hiszel, hogy nincsenek csodák, vagy pedig abban, hogy a világon minden egy csoda – idézte Albert Einsteint ünnepi köszöntőjében Leber Ferenc alpolgármester, mielőtt meggyújtotta az első gyertyát a város adventi koszorúján a Csegey Dénes Kulturális Központban. Mint mondta, talán sokféle módon gondolkodunk, de úgy hiszi, hogy a legtöbben karácsonyra készülve közel kerülünk a csodák elfogadásához. – Kovácsoljon minket össze hitünk mindabban a jóban és szépben, ami mindenben ott él valahol – hangsúlyozta. Gondolatait azzal zárta, kívánja, hogy váljunk nyitottá a gyermeki örömről és éljen bennünk hála a mindennapok melegsége, az ünnep emelkedettsége, a szeretet és a teremtés csodái iránt. Legyen áldott az ünnepvárás mindnyájunk számára!

A második gyertyát, mely a reményt jelképezi, Süli János országyűlési képviselő gyújtotta meg. Beszért a koronavírus-járványról, amelynek ugyan a nehezén túl vagyunk, de a vírus továbbra is jelen van a mindennapjainkban, és az Ukrajnában zajló háborúról, amelynek borzalma – mint kiemelte – a civil lakosság szenved el leginkább. Beszért az energiaárak és az infláció okozta nehézségekről, amelyek megoldásán dolgozik a Kormány. – Közös reménységünk, hogy befejeződik a háború, hogy megszűnik az infláció, de sokunknak van egyéni vágya, reménye is, és sokszor elég egy jó szó, egy mosoly táplálni másokét – mondta Süli János.

– Vannak pillanatok, amik mindenért kárpótolnak, tekintetek, ölelések, látványok, melyek mindent megérnek. Mert örömet adnak, és az öröm visszatölti mindazt az energiát, amire a pillanat eléréséhez szükség volt.

Még meg is sokszorozza! Úgy is mondhatnám, hogy az öröm a lélek erőműve. Mindenben ott van ez a parányi erőmű, és csak rajtunk múlik, használjuk-e – ezt már Szántó Zoltán alpolgármester mondta, mielőtt fellobbantotta az öröm lángját az adventi koszorún. Kiemelte, nagyon fontos, hogy megéljük az öröm minden percét, mert ez tölt fel minket azzal az energiával, melyben eleinte csak hittünk, aztán egyre inkább reméltük, és amelyből bőven meríthettünk. Gondolatait így zárta: kívánom minden paksi polgárnak, hogy képes legyen a múlt emlékéből és a jövő reményéből örömet kovácsolni az idei ünnepen is.

A negyedik gyertyát Szabó Péter polgármester gyújtotta meg. Mint mondta, a karácsony a világon szinte mindenhol jelenlévő hagyomány, szokás, hangulat. De hiszi, hogy ünnep csak ott lesz, ahol Krisztustól nem fosztják meg karácsony idejét. – S ha így nézzük, akkor közel az idő, hogy megünnepeljük, hogy Isten egy gyermek arcában végleg kibékült az emberrel. Ezért advent negyedik vasárnapjának egyik legfontosabb üzenete: sürgőz az

idő, hogy kibéküljek önmagammal, a rám bízottakkal, a világgal. Mindazért, hogy az ünnep eredendő békéje tölthesse be szívünket, otthonainkat – emelte ki. Beszédét így zárta: kívánom, hogy advent fényeinek teljességénél tervezzük újra útjainkat, ha szükséges, a szív békéje felé alázatban, egyszerűségben, megbocsátásban, a végtelenbe kapaszkodó reményben, a szív szeretetének megannyi igaz arcában. Így kívánok békés karácsonyt és áldott új évet!

A vasárnapokon a fellépők között volt a Sisha Café zenekar, a Dirty Sleepers, László Boldizsár és Nánási Helga, Dorogi Péter, Tibes és Oláh Gergő. A kulturális központ előtti téren megnyitott adventi udvarban fellépett Tábori Emese és a Berek Brothers, a Pro Artis Alapfokú Művészeti Iskola és a Vetővirág Népzenei Együttes, Kuna Vali és zenekara, Kovács Aliz, a Paksi Városi Nyugdíjasklub és a paksi evangélikus gyülekezet kórusa, Gyulai István, valamint a Paksi Városi Vegyeskar. A kulturális központ előterében Feil József fafaragó alkotásaiból rendezett be betlehemet a Paksi Kertbarátok Egyesülete.

Kohl Gy.

DR. REGÖS GYÖRGY háziorvos, Nagydorog

„Magyarország biztonságos energiaellátásához, a növekvő igény kiszolgálásához nélkülözhetetlen az atomenergia, Paks II. megépítése. Az atomenergia tiszta és olcsó, mindig egyetértettem azzal, hogy szükség van rá.”

Támogatom

Gondolatok karácsonyra várva

Az ünnep közeledtével a Pakson működő egyházak képviselőit kértük arra, hogy osszák meg olvasóinkkal gondolataikat az adventről, a karácsonyról. Kürtösi Krisztián római katolikus plébános, Zuschlag-Nepp Éva evangélikus lelkész, Lenkey István református lelkész, Vasadi Teodor baptista lelképásztor és D. Nagy Tamás pünkösdi lelkész üzenetét olvashatják.

KÜRTÖSI KRISZTIÁN

Örömet és reményt hoz az Úr Jézus Krisztus: Létünk során sok állomásnál újabb és újabb szomorúság telepedett a világra: háborúk, gazdasági összeomlások, szegénység, ellenségeskedés, békétlenség a munkahelyen, az iskolákban, sőt még családokban is. Az emberiség megfáradt az agyonhajszolt munkában és jólétkeresésben, idegileg kimerült a külvilágnak való nagy megfelelési kényszerben, beleunt „utastársaiba” és már magába a saját útjába is. Szomorúság, feszültség lett úrrá az embereken. Akkor mégis mit tehetünk? Hol van, van-e egyáltalán ebben a zaklatott utazásban egy szép állomás, amire a szíve mélyén mindenki vágyakozik? Igen, van! Ez a keresztények legnagyobb ajándéka, amely felé épp közeledünk: Betlehem, ahol megszületett a Gyermekek. Mindenki közeledik! Ha várakozik és készül, ha észre sem veszi, akkor is mindenki közeledik. Aki találkozik vele, annak kezd megváltozni az embersége, aki bensőségesen találkozik vele, annak az egész élete jó vágányra kerül. Még nem késő, vegyük észre Isten mindent felülmúló adakozó vágyakozását! Karácsony az a nagy találkozás ünnepe, ahol Mária a Gyermekekkel a karján mindannyiunkra várakozik. A jászolban mosolygó Gyermekek derűt hoz minden nyitottszívű ember életébe. Mint ahogy először a pásztoroknak, a három királyoknak, szegényeknek és gazdagoknak, úgy ma is minden jóakarátú embernek. Mindegyi-

künk külön utakon jár. Mindenki maga dönti el, készül-e, várakozik-e, s majd a megállóhelyen leszáll-e. Ott, ahol Útitársunk lesz a Boldogságos Szűz, karján a világ Megváltójával, a kis Jézussal. Ha elszárguldasz mellette, megmarad a fásultság, az üresség és az örömtelenség. Ha megállsz a jászolnál, és útitársul választod Őt, rád mosolyog és örömet, szeretetet és reményt hoz az életedbe. Azt az örömet, amit a világ soha nem fog tudni neked ajándékozni. „Uruk, most karácsonykor kérünk Téged, önmagunkért és minden keresztény testvérünkért, minden jóakarátú emberért, mindazért, aki nyugtalan és aki keres. Adj nekünk szemet, hogy a Gyermekekben fölismerjük Isten mosolyát. Adj új szívet nekünk, hogy befogadjuk Őt, hogy megértsük üzenetét. Végül adj erős, élő lelket, hogy elkísérhessük az Urat, hogy nyomába léphessünk mindennap, az elkövetkező év során, amely előttünk áll. Ámen.” (Suenens bíboros imája) Áldott és kegyelemmel teljes karácsonyi ünnepeket kívánok!

ZUSCHLAG-NEPP ÉVA

Karácsonyi gondolatok: Romano Guardini bíboros írja: „A nagy dolgok csendben történnek. Nem külső események zajában és hivalkodásában, hanem a belső látás tisztaságában: amikor a szeretet megérinti a szívet, tette szólítja a lélek szabadságát és alkotással termékenyíti meg méhét. A csendes hatalmak az igazán erősek. Az emberi élet nagy tettei közül egy sem fakad pusztán csak gondolkodásból, sokkal inkább a szív szeretetéből.” Ilyen a karácsony is. Nem tudjuk megérteni titkát, sokkal inkább érezzük, ahogy megérint, megszólít. Karácsony titka Isten szeretetének csendes csodája, a gyermekként közénk jövő Krisztusról. Nem látványos, félelmetes mennydörgés vagy tűzvihar kíséretében megjelenő Istenről, hanem egy gyermekben testet öltött, az éjszaka sötétjében, egy közönséges istállóban megszületett Úrról. Ez Isten karácsonyi titka, néma, igaz ölelése. De mit kezdjünk egy gyer-

mekkel, amikor a világnak súlyos gazdasági és szociális problémái közepette bölcs, tetterős államférfiakra volna szüksége? Mit kezdjünk egy gyermekkel személyes gondjaink közepette, betegségekkel küszködve? Egyáltalán, mit kezdjünk a karácsonnyal, azon túl, hogy van néhány ünnepi napunk, néhány elmerengő pillanatunk? Mit szólnak ahhoz, hogy Isten egy gyermekkel akar velünk újat kezdeni, akit Isten akkor küldött el, mikor szüleinek még fedél sem volt a feje fölött. Isten ezt találta ki. Nem hirtelen ötlettől vezérelve, hanem jó előre eltervezve. Kitalálta, hogy eljön megmenteni a saját vesztébe rohanó embert, úgy, hogy Ő maga is emberré lesz, hogy utolérjen, megállítson, visszatérítsen minket a saját világába. Vajon meglátjuk-e mi is, hogy Jézus születésével elkezdődött Isten uralma ezen a világon, és az Ő uralma akar elkezdődni bennünk is. „Mert Krisztus nem azért jött, hogy a világot mennyországárá változtassa, hanem hogy a mennyországát lehozza a földre, a mi életünkbe is.”

LENKEY ISTVÁN

A Bibliában így biztat minket Isten: „Nézünk fel Jézusra!” (Zsid; 12:2a) Ez lett idén az adventi vezérigénk, vagy mondhatjuk úgy is, hogy ez most az adventünk meghatározó gondolata. Kicsit olyan ez, mint amikor egy nagy ünnep közeleg. S az ünnep nem ott kezdődik, amikor eljön az ünnep napja. Ha akkor kezdünk el foglalkozni vele, akkor nem lesz valami jól sikerült ünnep. Akkor egy nagy kapkodás lesz. A jó ünnepléshez – ez az én tapasztalatom – sokat hozzátesz, hogy már jó előre figyelem az ünnepektől személyt. Figyelem a szokásait, vágyait, kívánságait. Igyekszem valahogy kiszimatolni, hogy mivel tudnék valóban örömet szerezni neki. Ehhez idő és figyelem kell. Idő, figyelem és szeretet. S ha ez a három megvan, akkor jó lesz az ünnepi előkészület, és jól sikerül az ünnep. Ezt figyeltem meg a családomban. Hasonló a helyzet Jézussal. ➤

☛ Amikor az ő születésnapjára készülünk, akkor rá kell figyelni. Erre adatott ez a hosszabb időszak, az advent. S kell is, hogy legyen egy ilyen idő, egy ilyen előünnep, ami felhívja erre a figyelmünket, mert egyébként annyi minden elvonja róla. Szükséges dolgok is, hiszen helyt kell állnunk ebben a rohanó világban. Meg olyan dolgok is, melyekre egyáltalán nem kéne figyelnünk, de magukra vonják a figyelmünket úgy, hogy le sem bírjuk venni a szemünket róluk. És akkor jön az advent, és Isten figyelmeztet: „Nézzünk fel Jézusra!” – s ha mi felnézünk, akkor történik a csoda. Mert nem az történik, mint ami az emberi születésnapokra készülve, hogy mi erőfeszítések árán nagy örömet tudunk az ünnepeltnek szerezni, hanem pont az ellenkezője. Ha Jézusra nézünk, meglátjuk, hogy ő szerez örömet nekünk. Ő készített nekünk ajándékot. S minél tovább nézzük, annál több részletet fedezünk fel az ő ajándékának. Ezért is kell e hosszú készülődés, az advent, hogy minél több ajándékot vehessünk észre abból, amit Jézus nekünk adott, s így fokozatosan egyre jobban eltelen a szívünk örömmel, hálaival és szeretettel. Ha így készülünk, nagyon szép ünnepünk lesz. Nézzünk fel Jézusra!

VASADI TEODOR

Adventi gondolatok: Nem szeretjük, ha valaki vagy valami elrontja az ünnepünket. Az legyen felhőtlen, boldog, új inspirációkkal tele. Csakhogy a szomszédos országban háború van. El sem tudjuk képzelni, mit élnek át, hogy telnek mindennapjaik. Talán megszokták már a szirénák hangjait, a nélkülözés sem újdonság számukra... Senki sem tudja, mikor ér véget a háború, aztán milyen lesz az élet a romokon, milyen jövő vár rájuk. Mi is

érezzük a háború hatásait. Főleg az árakban, az inflációban, hogy takarékoskodnunk kell. Sok ember elégedetlen, reményvesztett, borús kilátásokkal él, tele van bizonytalansággal. Karácsony a békét hozta el. Ezt mondjuk. De mintha nem lenne sem béke, sem szeretet sok esetben. A Szentírás nem véletlenül tudósít arról, hogy amikor a kis Jézus megszületett, az akkori hatalom vezetője vételetársat látott a próféták által megjövendölt Szabadítóban, s ezért leölette Betlehemben és környékén a két éves kornál fiatalabb gyermekeket. Micsoda tragédia volt ez sok családnak. Ártatlan kisgyermeknek azért kellett meghalniuk, mert egyikükből majd egy nap olyan vezető lesz, aki a nép javát fogja szolgálni a fennálló hatalommal szemben. Angyali segítséggel Egyiptomba menekülnek Jézus szülei a kis Jézussal, majd a király halála után visszaköltöznek hazájukba. De még ekkor sem köszöntött be a béke korszaka. Számos vezető nem akarta Jézust királyként látni, sőt az emberek is elfordultak tőle: túl sokat kér. Szeretni mindenkit, még az ellenségeinket is! Megbocsátani az ellenünk vétkezőknek! Ez túl nagy ár. Mindenki féltette a maga kis megszokott életét. Az se baj, ha rossz, ha keserű, de az enyém. Jézus azért jött, hogy a sötét éjszakába világosságot hozzon. A békétlen világba békességet. A gyűlölködés, a meg nem békülés helyére szeretetet, megbocsátást. Azt mondta: „Békességet hagyok nektek, az én békességemet adom nektek, de nem úgy adom nektek, ahogyan a világ adja. Ne nyugtalanodjék a ti szívetek, ne is csüggedjen!” Karácsonykor éljük át Krisztussal ezt a békét, örömet, békességet!

D. NAGY TAMÁS

A fontosság fontossága: Általános iskola első osztályában a téli szünidő éppen csak elkezdődött. Családunk a másnapi Szentestére készülődött a hideg, havas napon. Az utcánk végében volt egy sekély kubikgödör. A környék lakói kacsaszatónak és hulladéklerakónak tekintették a gazdátlan területet, amelyben otthonra lelt lyukas fazék, tejeszacskó, kerti nyesedék és vízi szárnyasok hada. Jó időben senki sem vágyott vízre szállni ebben a pocsolyában, no de most télen vastag jég fedte. Elkéredzkedtem csúszkálni a kubikra. Még nem tudtam korcsolyázni, a bakancsom talpa azonban jól csúszott a jégen, így nagy élvezettel futottam-csúsztam, futottam-csúsztam, ...majd hasra esve tehetetlenül csúsztam be egy bokor alá. Egy kidobott kaktusz hatalmas tüskéi szitává lyuggatták a kesztyűmet és a tenyeremet. A fájdalomtól sírva rohantam haza, s mutattam sajgó kezemet. Anyukám abbahagyta a bejglisütést, és biciklivel elvitt az orvosi ügyeletre. A doktor úr és a nővérke komoly együttérzéssel, szememet eltakarva kezdték kihúzgálni a betöredezett tüskéket. A fájdalmas művelet alatt hol visszafogott, hol hangos jajgatással jeleztem, hogy kínzásnak érzekelem a felém megnyilvánuló orvosi jóságot. Végül kaptam egy tetanusz injekciót, és vastag kötéssel távoztunk. Hazafelé útba ejtettük a játékboltot, ahol választhattam „fájdalomdíjat”. A testvéreim csak ezt irigyelték, az előzményeket nem... Hogy öt évtized múlva miért eleven bennem ez az emlék? Mert megéreztem azt, hogy valakinek fontos vagyok. Bajban voltam, segítségre szorultam, és valaki abbahagyta miattam bokros teendőjét, és én kerültem a figyelme középpontjába. Az a Jézus mondta, akinek a születésére emlékezünk most, hogy: „Atyám áldottai és megjutalmazottjai vagytok... mert éheztem, és ennem adtatok, szomjaztam, és innom adtatok, jövevény voltam, és befogadtatok, mezítelen voltam, és felruháztatok, beteg voltam, és meglátogattatok, börtönben voltam, és eljöttetek hozzám.” (Máté evangéliuma 25 fejezet 34–36 versek) Az ünnepi készülődés forgatagában legyen nyitva a szemünk észrevenni magunk körül a szükségben levő embert! Adjunk neki méltóságot azazal, hogy általunk megérezheti önnön fontosságát! Hadd legyen mindenkinek áldott, békés karácsonya!

-ph-

Fotók: Szaftenauer Ferenc

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámas terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig.

Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcsarda@t-online.hu

Szerencse, bőség, egészség – karácsonyi népszokások

Mit süttöttek, főztek karácsonyra eleink, milyen konyhai eszközök álltak a rendelkezésükre, hogyan nézett ki az ünnepi asztal, és milyen népszokások fűződtek hozzá. Erről beszélgettünk Kövi-Ónodi Gyöngyi néprajz-muzeológussal, a Paksi Városi Múzeum munkatársával.

Fotó: magánarchívum/archív

– Hogyan készültek karácsony estéjére?

– Rendbe tették, kitakarították a házat és az udvart, összekészítették az állatok ellátásához szükséges dolgokat. A kölcsönadott tárgyakat visszakérték, elkészítették az ételeket. A haragot félretették, kibékültek a haragosaikkal erre az időre. Nem fogadtak látogatót, csak a köszöntőket. A mosakodás, tisztálkodás, az ünneplőbe öltözés volt az előkészületek utolsó mozzanata. A tűznek különleges szerepe volt, az ünnep alatt nem szabadott kialudnia, végig az ekkor meggyújtott lángnak kellett égnie. A konyhai tennivalókat általában a család legidősebb, aktív női tagja irányította, nála volt a kamra kulcsa, ő döntötte el, mi kerülhet az asztalra.

– Napjainkban a legtöbb konyha kisebb-nagyobb mértékben gépesített. A paraszti időkben milyen konyhai eszközök álltak rendelkezésre?

– Ha a polgárosodás előtti időszakot nézzük, akkoriban szinte minden eszköz házilag készült, csak a speciális tudást igénylő darabok származtak mesteremberektől. Az edényeket fazekas, a fémeszközöket kovács, rézműves készítette. A főzés nyílt lánгон, kemencében, katlanban, rakott tűzhelyeken történt. Később egyre több, iparosok által készített eszköz került paraszti használatba, de minden kézi erővel működött.

– Mit süttöttek, főztek karácsonyra? Milyen ételek kerültek minden asztalra?

– A katolikus vidékeken a 20. század elejéig a szigorú böjt határozta meg a karácsonyesti étkezést. Miután sót, kenyeret, vizet, esetleg savanyúkáposztát ettek napközben, este is csak növényi eredetű leves és tésztaétel került az asztalra. Bab, lencse, aszalt gyümölcs, tészta mákkal, dióval. Az ünnepi vacsorát az éjféli mise után költötték el. Református területeken nem jellemző a kötött étrend, általában a más ünnepeken is szokásos ételeket főzték.

– A régi időkben honnan szerezték be, hogyan tárolták a hozzávalókat?

– A paraszti rétegen belül is elég nagy különbségek voltak a lehetőségekben. Ideális esetben az alapanyagok nagyrészt saját gazdálkodásból származtak, amit nem tudtak megtermelni, azt a vásárokon szerezték be. A növényeket aszalással, savanyítással, befőzéssel, megfelelő tárolással, veremléssel őrizték meg, a húsféléket füstölve, sózva-szárítva.

– A paraszti kultúrában volt-e valamilyen mágikus jelentése az ételeknek, mint pl.: méz, alma stb.?

– Az ételek egy része az egyházi szimbólumrendszerben is szerepel, és ehhez kötődő a hozzájuk fűződő szokás vagy hiedelem, legtöbbször azonban a lezáró, rontáseelhárító, szerencse-, bőség- és egészségvarázsló szokásokban betöltött szerepe miatt fogyasztották ilyenkor is. Általánosan elterjedt volt a fokhagyma, méz és dió mint ilyen célból elfogyasztott vacsorakezdő fogás. Az alma a család egységét, a szépséget, az egészséget szimbolizálja, a dió termékenység-szimbólum, az apró magvak, mint a mák, a szaporaságot, bőséget jelképezik.

– Hogyan nézett ki az ünnepi asztal? Különbözött-e a hétköznapiétól, és ha igen, miben?

– Az éjféli mise előtti étkezéshez sok helyen piros-fehér csíkos abroszt használtak, amit a miséről hazatérve fehérre cseréltek. Szénát, szalmát, diót, magvakat szórtak az abroszra, az asztal alá eszközöket, számszámokat helyeztek abban a hitben, hogy a karácsony éjszaka szentsége természetfeletti erőt ad nekik. Sok helyen a terített asztalt egész éjszaka, van, ahol „kiskarácsonyig”, vagyis szilveszterig nem szedték le, hogy az átmeneti időszakban a házba látogató túlvilági lények jóllakhassanak róla. Az ünnep után a terményeket, morzsákat az állatok elé szórták, bőséget, egészséget biztosítva ezzel.

– Milyen népszokások köthetők kifejezetten a karácsonyi ünnepi asztalhoz, az ünnepi ételekhez?

– A karácsonyi vacsora ünnepélyes kerekék között zajlott. Sokat és sokfélét kellett enni, a fogásokat gyakran meghatározott rend szabályozta. Különböző előírások és tilalmak is kapcsolódtak hozzá. Például nem szabadott az asztalra könyökölni, mert kelést kapnának emiatt a csirkék. Az asszonyoknak végig kellett ülniük a vacsorát, hogy jó kotlós tyúkjaik legyenek. Piros almáról ittak vizet, hogy egészségesek legyenek. Az együtt elfogyasztott vacsora a család következő évi együttmaradását biztosította.

-ph-

Növénydoktor: karácsonyi szobanövények

A karácsony ünnepére tekintettel most nem a kertben időzünk el, hanem bepillantunk a lakásba. Szobanövényekről lesz szó, mégpedig a mikulásvirágról (*Euphorbia pulcherrima*) és a karácsonyi kaktuszról (*Schlumbergera*, *Rhipsalis* sp.). A mikulásvirág mai változatai 30-40 centiméter magasra is megnőhetnek. Ezt a növényt nem a januárban-februárban megjelenő apró virágai, hanem dús, színes levélzete teszi pompássá. Ma már nemcsak a közkedvelt piros fellelvel rendelkező változatával találkozhatunk, hanem fehér, sárga és rózsaszín levelűekkel is, sőt ha nagyon keresgélünk, fellelhetünk kétszínű változatokat is. A mikulásvirágot szórt fényű helyre tegyék, leginkább a 16-20 Celsius-fok körüli hőmérsékletet kedveli. Mivel vízigényes, akár mindennap meglocsolhatják, és ha nagyon száraz a levegő, akkor lágy vízzel gyakran permetezzék meg. A karácsonyi kaktusz csüngő, levélszerű szárai végén fehér, rózsaszín, piros vagy lila virágok nyílnak. Azért, hogy minden télen virágokat hozzanak, a következőkre kell figyelni. Szeptemberben tegyék hűvös helyre és tartsák szárazon mindaddig, amíg kifejlőd-

Fotó: Szaiffenauer Ferenc

nek a bimbók. Azután fokozatosan növeljük a hőmérsékletet szobahőmérsékletig, és kezdjük el a rendszeres öntözést, mindaddig, amíg virágzik. Ilyenkor szereti a párás környezetet, így a rendszeres lágy vízzel való permetezés mellett jó, ha a cserepet vi-

zes kavicságyra teszik. Amikor elvirágozott, érdemes ismét hűvös, száraz helyre tenni két hónapra, majd ki lehet tenni egy árnyékos helyre az udvarra szeptemberig.

Komáromi Lilla
növényorvos

Fotó: Szép Zsóka

Megfejtésével TelePaks aján-
dékcsomagot nyerhet.

HIBÁZTAT	IDEGEN NŐI NÉV	JOGSZERŰ	KÍNAI FÉRFI NÉV	AZONBAN RÁBÁKOZI HELYSÉG	ÉRZELEM	MŰSZÁL SAPIENTI ...	ABBAN AZ IDŐBEN	ÓRA-MÁRKA	HAMIS	INTER CITY
1										S
NYERS OLAJSÁV OROSZ FÉRFI NÉV					FOG PITYEREG					OXIGÉN ELEKTRON
			ÉRZÉKISÉG						... GROS	
			MAGASLATI PONT						KONS-TRUKTÍV	
VÁROS MONTE-NEGROBAN						TOGÓ FŐVÁROSA ... BOITO ZENESZ.				X, ..., Z
... HOLMES SZÍNESZŐ					ELSŐRENŐ VÍZNYERŐ HELY		RÓPTET FOTÓ-RÉSZLET!			FINN TÓ
3,14										
	VILÁGRÉSZI			SZÁRAZ NÖVÉNY OLASZ VÁROS			... TIN KUTYASZTÁR ... TAYLOR SZÍNESZŐ V			FEHÉR ITAL
ÖZÖNVÍZ						TV CSATORNA VERDI OPERÁJA		HAJÓFAR RÓMAI 501		
IMPORT PORTÉKA			BRIKETT-FAJTA PATÁS ÁLLAT				PONTOSAN SZÁNDÉ-KOZIK			
CIPÉSZ SZERSZÁM HASONLÓ					VALÓDI SEMMI LATINUL				HÜROS FEGYVER	
				UTÁLATOS VÉR-CSOPORT						
DURVA POSZTÓ	TÜZELŐ KUTRICA		NÉMET FÉRFI NÉV UGYANAZ RÖVIDEN							
... DEREK FILM-SZTÁR		PAKS FOLYÓJA AMPER		BRIT ZENE-KAR VOLT		ANNO DEHOGY				
ÉPÜLET-SZÁRNY		MEZTELEN MŰ		OLDAL-IRÁNY		ELLEN-ÉRTÉK				

A megfejtéseket december 30-ig várjuk a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy a paksihirok@gmail.com emailcímmre. A név mellé telefonszámot is kérünk. Előző játékunk nyertese: Molnár Zoltán

Az advent a várakozás ideje. A keresztény vallás szerint a Szent András napjához (november 30.) legközelebbi vasárnapon veszi kezdetét, és december 24-én napnyugta után ér véget, lényege az Úr eljövételére való felkészülés. A hozzá kötődő szokások egy része egyházi eredetű, gyakran középkori gyökerekkel. Egyes elemek azonban az ókorig visszanyúló előzményekkel rendelkeznek, a téli napforduló ünnepéhez kapcsolódnak. Találhatunk egészen új és napjainkig változó szokásokat is. A karácsonyfa, az ünnep egyik fő jelképe, a jelenlegi formájában a 19. századtól kezdett elterjedni, az adventi koszorú a 20. század elején.

A karácsonyi köszöntők és a dramatikus jellegű népszokások egész Európában hozzátartoztak a karácsonyi ünnepkörhöz. Hazánkban a két legfontosabb dramatikus szokás a betlehemezés és a regölés. Az egyházi eredetű, a 20. század elején keletkezett szokást a szentcsaládjárást vagy szálláskezesést Pakson is gyakorolták. A névnap (régén leginkább András-, János-, István-napi), karácsonyi, újévi köszöntés és jókívánságok valamilyen formája sok helyen ma is ismert.

A magyar hagyományban ilyen köszöntőszokás a kántálás, az ünnepi időszakban vagy az ünnep előestéjén csoportosan házról házra járva való éneklés is. A falu hagyománya szerint volt, ahol előbb a gyerekek, majd a rokonok, volt, ahol a legények mentek kántálni. Az éneklést általában beköszöntő előzte meg, és nemcsak az ünnepre, hanem az egész kezdődő évre vonatkozó jókívánságok sora követte. A köszöntőformula gyakran tréfás volt, a kereszténység előtti hagyományokra visszautaló bőség-

Tárgy/ történet

és egészségvarázsló elemeket is tartalmazott.

Az adventi kánta énekeinek egy részét a templomi énekek közül válogatták, de sok régi, szájhagyomány útján örökölt népi ének is elhangzott. A karácsonyi kántáló énekek közül a legrégebbi réteghez tartozik a „Csordapásztorok...” kezdetű, melynek első ismert alakja a Cantus Catholici 1651-es egyházi énekgyűjteményben is szerepel. Az ismertebb énekek közül ugyancsak ebben a gyűjteményben jelentek meg a „Betlehem, Betlehem, a te határidban...” kezdetű ének is. Kedveltek a „Mennyből az angyal...” és a „Pásztorok, keljünk fel...” kezdősorú karácsonyi énekek, melyek már a 18. századi énekeskönyvekben megtalálhatók. Az énekek összeállításában szerepet játszhatott a helyi egyházi személy vagy a kántortanító ízlésformáló hatása és a magasabb társadalmi rétegekkel való találkozási pontok is.

A falusi értelmiség, a községek, a kisvárosok polgársága gyakran kapcsolódott valamilyen módon a köszöntésekhez. Résztvevőként általában nem szerepeltek, de a

felkészülésben gyakorta ők segítettek, és mint házigazda fogadták a kántálókat.

Az éneklés és a zene azonban náluk is az advent része volt. Az egyesületek és egyletek rendszerint tartottak fenn kórust. Kifejezetten ilyen célból alakuló egyesületekkel is találkozhatunk. A Paksi Nemzeti Dalárda 1922-ben szerepelt először egyleti nyilvántartásban. Ugyanebben az évben alakult a Paksi Ének- és Zeneegyesület.

A zenei műveltség, a hangszeres tudás jelentős szerepet játszott a társasági életben. A 19–20. század fordulóján a délutáni látogatások, a baráti összejövetelek alkalmával nem maradhatott el a közös zenélés. Az 1872-ben kiadott *A pesti művelt társalgó* című műben olvashatjuk: „Ha fölhivatunk valaminek előadására, szükséges, hogy az illő képességgel bíjunk. Messternek épen nem kell lenni, de kontárnak sem szabad lenni.”

A házról házra járó köszöntőének szokása ugyan a tehetősebb rétegekben nem vált divattá, de a házi zenélés gyakori volt, és különböző jótékonsági rendezvényeken, koncerteken ők is bemutatkoztak.

Az 1921-ben kiadott karácsonyi énekgyűjteményt gyakran forgathatták ebben az időszakban. A Demény Dezső zeneszerző által összeállított kottagyűjtemény magyar, francia, latin, német, norvég dalokat és zeneműveket tartalmaz. Az idegennyelvű verseket dr. Székely Istvánné fordította. A gondosan megőrzött, szinte tökéletes állapotú füzetben kézzel írt jelölések mutatják, hogy valóban használták, főként a magyar, az angol és a német nyelvű dalokat énekelték belőle. Hajdani tulajdonosa nevét nem ismerjük.

Kövi-Ónodi Gyöngyi

Fotók: Paksi Városi Múzeum

Az eltűnt városkép nyomában

Régi paksi karácsonyok

Paksi gyermekszínház előadása (Tumpek fotó/magánarchívum)

Nagyszüleink, dédszüleink idejében a karácsony családi és egyházközségi ünnep is volt. Az adventi hetekben előadásokat, felolvasóesteket szerveztek a Paksi Katolikus Kör tagjai, melyek mindig jótékony céllal is párosultak, így ezen alkalmak belépőiből a szegény gyermekek felruházását támogatták.

„A paksi kath. körben az idei adventban a szent missió közbejötté folytán csak egy felolvasó estély tartatott, múlt vasárnap, amikor Kussinszky Sándor végzett joghallgató mély érzéssel előadott szavai után Hörl Antal a Duna Gözhajózás Társaság jeles tollú helybeli állomásfőnöke tartott felolvasást a vallásnak, különösen a keresztény kath. vallásnak értékéről.” (Pécsi Közlöny, 1903.12.23., 4.o.)

Régi szokás volt Pakson is, hogy a templomban betlehemes pásztorjátékot adtak elő a fiatalok. 1913-ban a katolikus ifjúsági egyesület karácsony másnapján 39 szereplővel adta elő P. Hédlly Jeromos ferences atyának a *Küzdelem a Capitoliumért* című négyfelvonásos karácsonyi színművét. Az első világháború idején, 1915 karácsonyán a polgári fiúiskola épületében a paksi Vöröskereszt kisegítő kórházában, a beteg katonáknak karácsonyfát állítottak, s az ápoltakat a szállodás Bálint házaspár ünnepi vacsorával lepte meg. Virág Ferenc katolikus esperes, Horváth Sándor evangélikus főesperes és Molnár Sándor református lelkész urak intéztek a katonákhoz beszédek. A katonák karácsonyára a paksiak szeretetadományokat küldtek. (Tolnávármegye és a Közérdek, 1916.01.03., 4.o.) 1935-ben a

MANSZ és a Szociális Missziótársulat paksi szervezete a Szent Erzsébet Leányklubbal karöltve jótékony célú Mikulás-estét tartott a polgári leányiskolában. A magyaros ízléssel feldíszített termekben a Mikulást kedélyes beszélgetés, teázgatás és Walter Katóka ügyes zongorajátéka mellett várták.

„A hajdani láncsörgető, hátborzongató és gyermekálmokat elrabló krampuszok helyett magyaros ruhájú, meglevenedett hőemberkékké alkották a Mikulás kíséretét, akinek kosarából mindenkinek jutott egy-egy ajándécsomag.” (Tolnamegyei Újság, 1935.12.11.)

1942 karácsonya már a harcoló honvédeké és hozzátartozóiké volt országszerte, Pakson is szeretetsomagokat osztottak ki a hadigondozottak családjai között. A katolikus legényegylet 700 pengő értékben adott cipőadományt a szegény sorsú hadbavonultak gyermekeinek.

„A Mindenki Karácsonyfája a plébánia-templom előtti téren volt felállítva, ízlésesen feldíszítve és kivilágítva, körülötte halmozódott fel a sok becsomagolt ajándék, melynek minden egyes darabja névvel ellátva várta a megajándékozandókat. Az ajándékok kiosztását megelőzően Pákolitz István tanító saját szerzeményű karácsonyi versét szavaltta el igen nagy hatással, az ünnepi beszédet dr. Erdélyi Aladár volt országgyűlési képviselő, földbirtokos mondta. A plébánia előtti teret zsúfolásig megtöltötték Paks lakosai.” (Tolnamegyei Újság, 1942.12.31.)

1944-ben a magyar nép karácsonyát elsodorta a háborús gépezet esztelen pusztítása. Pakson december 1-jén jelentek meg a szovjet csapatok, míg Budapesten december 24-én zárult be a szovjet ostromgyűrű. „A kárpáti fenyők nem jöhettek el!” – a Magyar Világhíradó 1944. évi decemberi adása kezdődött ezzel a mondattal:

„Karácsony 1944! A kárpáti fenyők nem jöhettek el! Nincs csillogó karácsonyfája sem gazdagnak, sem szegénynek és a pesti utcák fényes karácsonyi kirakatait sem bámulják vágyakozó gyermekszemek. 1944 karácsonyán a vér és vas irgalmatlan ereje elsodort mindent, ami a régi karácsonyokon különbséget tett magyar és magyar között. Gyermekeink tiszta ajkára ebben az esztendőben, a szeretet ünnepén szerényebb ajándékkal igyekszünk mosolyt varázsolni, és szent akarattal küzdünk a győzelmes békéért, amely újra elhozza a csillogó karácsonyok hosszú sorát.”

Eszembe jut a tragikus sorsú paksi káplán, Balogh Antal (1942–1977) egyik karácsonyi képeslapja. Igazán jó kapcsolatban volt a fiatalokkal, igyekezett őket ellátni lelki táplálékkal. Karácsony előtt egy kedves Mártonképeslapon szerény hangon kért könyvadományt paptársától:

„Egy kicsiny bojtár térdénállva imádkozik a karácsonyi jászol előtt: a közénk jött Jézus az ő szeretetéből, békéjéből adjon nagyon sokat, hogy boldog karácsonya és békés újesztendője lehessen tisztelendőségének és minden jószándékú embernek. Ez a kis bojtár a gyerekeknek kéreget könyvet: Legszebb történet, Fiatalok bibliája... Ha nem okoz gondot, nagyon örülnék, de a gyerekek még jobban. Ha bajos, akkor nem szóltam semmit.” (Szolgálat, 1977., 36. szám, 107.o.)

1977 nyarán a gerjéni Duna-parton két fuldokló diákját kimentette, a harmadik azonban magával húzta a hullámsírba. Bonyhádi temetésén több mint száz pap és több ezer hívő kísérté utolsó útjára, és sok fiatal fülében ott csengett a búcsúbeszédet tartó bonyhádi plébános mondata: „Gyerekek, életét adta értetek, legalább egy legyen közületek, aki helyébe áll!”

dr. Hanol János

Karácsonyi ünnepi körkép sportvezetőkkel, sportolókkal

Közeledik a karácsony, készülünk az ünnepekre. Néhány sportág kivételével véget értek a versenyek, a bajnoki küzdelmek. Arról kérdeztünk élsportolókat és sportvezetőket, hogyan készülnek az ünnepekre, mit jelent nekik a karácsony, és hogy erre a néhány napra háttérbe kerül-e a sport, tudnak-e lazítani egy kicsit. Megkérdeztük azt is, hogy túl egy világvárványon visszatért-e az élet a rendes kerékvágásba a sportágukban, és 2022-ben hogyan tudtak versenyezni.

Rostané Katona Katalin, a PSE szabadidő-szakosztályának vezetője: Sok ünnepünk van egy évben, a karácsony az, amelyik meghitt családi légkörben zajlik. Szeretek együtt lenni a családdal, és szeretem, szeretném nézni, ahogy esik a hó. Már hagyomány, hogy a férjem ilyenkor halászlét főz. Nagy családi körben töltjük ezt a napot, ami körülbelül 25-30 főt jelent. Töreksem arra, hogy saját készítésű dolgokat adjak ajándékba. Apróságokra kell gondolni, szaloncukorra, narancslekvárra, mézeskalácsra, ami személyessé tudja varázsolni ezt az ünnepet. A fenyőfát a kamasz fiammal együtt szoktuk díszíteni, mert a férjem a munkabeosztása miatt általában ilyenkor nem tud ezzel foglalkozni. A sport ilyenkor is ott van az ember életében, pláne ha egy kicsit a megszálottja. A Mikulás teremfoci kupa az ESZI sportcsarnokban került megrendezésre, és én is részt vettem egy baráti társasággal a Harc a halért vetélkedőn, tavaly egy malacért küzdöttünk. Kicsit dőcögősen indult 2022, nyár elejére szerencsére megszűntek

a korlátozások. Gyerekeknek szerveztünk nyári táborokat szabadidős jelleggel, Tólnán voltunk a lányfocicsapatnál, teniszestünk, strandoltunk, házfociversenyeket rendeztünk, Budapesten voltunk a családi mozgásfesztiválon. Ezekre mindig a városunkban lakó embereket próbáljuk megnyerni, a meghirdetett programokra várjuk a jelentkezőket.

Kiss Gábor, a PSE tájfutószakosztályának vezetője, edzője: A karácsony nekem a szeretet ünnepeként és az év kellemes lezárásaként jelenik meg. Ilyenkor értékelem az évet, és felkészülök a következőre. Otthon már december elején elkezdünk készülni az ünnepekre a karácsonyi fények, díszek felrakásával. Advent első vasárnapján a családommal közösen meggyújtjuk az első gyertyát, majd mindig eggyel többet. Természetesen ilyenkor már a karácsonyi ajándékozási ötleteket is elkezdjük megvalósítani. A fenyőfát mindig közösen díszítjük fel a gyerekekkel. Meglátogatjuk a szüleinket, és az ünnepi ebéd évtizedek óta az édesapám főzte halászlé. Két ünnep között négy gyermekünkkel több közös családi programot szervezünk. Az ünnepek alatt nem szoktunk leállni a futással, sőt ilyenkor még könnyebb időt szakítani rá, a párommal 15-20 km-es távokat teljesítünk. A pihenőidő november közepétől december közepéig tart, utána elkezdődik az alapozó időszak a tavaszi versenyzőidőszakra. Szerencsére idén már minden versenyre el tudtunk jutni, amit beterveztünk. A covidon átesett versenyzők teljesítménye minden esetben romlott, nagyjából 3-6 hónapig tartott, mire visszatértek az eredeti állapotukba.

Szabó János, a PFC NB I.-es labdarúgócsapatának csapatkapitánya: Várom a karácsonyt, van két kicsi gyermekem, a kislányom egy éves, a kisfiam öt. Már komolyan érdeklő őket a karácsonyfa, amit én szoktam megvenni. Az ajándékokat együtt választjuk a párommal a gyerekeknek és a családnak. Szeretünk előre készülni, már hetekkel előbb az összes ajándék megvan, nagyon várjuk 24-ét. Szenteste eljönnek hozzánk a szüleink és a testvéreink, szóval sokan vagyunk. A következő napokban pedig családlátogatásra megyünk. Szerelem a karácsonyi ételeket, 24-én én szoktam főzni a halászlét, és a bejgli is fogy ilyenkor. Hála Istennek, nem vagyok hízekony, és szeretek is enni. Úgy tudom, hogy az ünnepeink most szabadok lesznek, és ilyenkor igyekszem kikapcsolni magam. A szereteteimre koncentrálok, próbálom ezt a pár napot csak velük és rájuk fókuszálva tölteni, lényeg, hogy jól érezzük magunkat. Ilyenkor megpróbálunk másokon is segíteni, adakozni. Az idén sikerült az edzői képzést befejeznem, „A” licencet szereztem. Jó érzéssel tölt el, komoly cél volt. Szeretnék a labdarúgás mellett maradni, amikor befejezem az aktív pályafutásomat. Azt hiszem, elégedettek lehetünk a 2022-es évvel, ott vagyunk a középmezőnyben. Lehetnénk jobbak is, az ember mindig többre vágyik, többet akar, de különösebben nincs hiányérzetem. Kisebb sérülésektől eltekintve azt mondhatom, egészséges vagyok.

Pupp Noémi, az ASE kajakozója: Nem vagyok oda a nagy karácsonyi felhajtásért, de az évben egy-két alkalom van, amikor napokat együtt tudunk lenni a családommal, és a karácsony ilyen. Ilyenkor azért jókat eszünk, társasozunk vagy filmet nézünk.

Fotó: Szép Zsóka

➡ Érdekes, hogy bár anyukám bajnok a sütésben és főzésben, bejglit nem tud készíteni, de valahogy mindig kerül az asztalra. Hogy diós vagy mákos bejgli? Igazából nem tudok és nem is akarok választani. Ilyenkor jut idő a pihenésre, a karácsony az egyetlen ünnep, amit a kajakosok is számon tartanak. Szerencsére nem hátráltatta semmilyen betegség a felkészülésemet. Egy versenyről tudok, hogy volt több megbetegedés, de többnyire problémamentesen zajlottak a versenyek és az edzőtáborok. Már tesztekre se nagyon volt szükség, elég volt a megfelelő oltás.

Ács Péter, ASE, nemzetközi sakknagymester, szövetségi kapitány: Számomra a karácsony a legfontosabb ünnep az évben, elsősorban a gyerekekről és a családi összetartásról szól ez az időszak. A két kislányom felfokozott várakozása, a közös készülődés és a dekoráció különleges hangulatot varázsolnak az otthonunkba. A fenyőfadíszítés és a menetrend szempontjából követjük a hagyományokat, a karácsonyi menübe viszont igyekszik a feleségem minden alkalommal valami újat becsempészni. Sakprogramot nem tervezek az ünnepi időszakra, az utolsó megmérettetés idén a csapatbajnokság december 17-18-i dupla fordulója volt Pakson. Marad idő pihenésre és rokonlátogata-

tásra, valamint nagyon szeretném már leporolni a jégkorcsolyámat is. Idén nem maradt el fontos verseny a járvány miatt, gyakorlatilag visszatért a sakkvilág a normál kerékvágásba. Ugyanakkor voltak olyan, koronavírus-sal összefüggő egyedi események, amelyekben két alkalommal személyesen is érintett voltam. Március végén a szlovéniai egyéni Európa-bajnokság már az induláskor véget ért számomra, miután – tünetmentesen – pozitív lett a hely-

színen a kötelező COVID-tesztet. A nyáron Indiában megrendezett sakkolimpiára pedig csapatkapitányként készültem, de a válogatott második legjobb sakkozója az indulás napján belázasodott és pozitív lett a tesztje, így az utolsó pillanatban játékosként is be kellett ugranom a csapatba.

Kovács Ákos, az ASE NB I.-es kosárlabdacsapatának csapatkapitánya: A karácsonyi időszak nálunk főként a családi összejövetelekről szól, már amennyire a bajnoki program engedi. Már december elején előkerülnek a különböző díszek, kicsit meghosszabbítva ezzel is az ünnepi hangulatot. A fenyőfadíszítés minden évben kötelező program. Persze a legnagyobb előkészületet a sütés-főzés jelenti, bár én leginkább csak a fogyasztói oldalt erősítem e téren. Gyerekkoromban a nagymamák kényeztettek el mindenféle finomsággal,

később a szülők, manapság pedig a feleségem tesz ki magáért, főleg sütés terén. A klasszikus menüsor mindig az asztalra kerül, a halászlétől egészen a mákos-diós bejgliig. Ahogy fentebb említettem, a meccsek időpontja nagyban befolyásolja a karácsony hosszúságát, szinte minden évben változik a forgatókönyv. Régebben több volt a szabadnap, mert nem voltak meccsek a két ünnep között, így több programot is lehetett szervezni, volt idő többeket meglátogatni, hosszabb volt a pihenő. Az elmúlt 7-8 évben viszont rendre játszottunk, emlékszem olyan évre, amikor 24-én még edzettünk, és már 26-án is, de talán olyan is volt, hogy 25-én is. Szóval mostanság egy nagy családi ebédet vagy vacsorát tudunk összehozni. Mindig jólesik ilyenkor kicsit kiszakadni a hétköznapiakból, feltöltődni a bajnokság közepette, a családdal és barátokkal tölteni egy kis időt. Az előző szezonban kijutott a „jóból”, de a jelenlegi bajnokságban

sokkal biztatóbb a helyzet. Remélem, hogy jóval sikeresebbek leszünk, és a világrárványt is végérvényesen magunk mögött tudhatjuk. Azért továbbra is mindenki vigyázzon magára, és kellemes ünnepeket kívánok az egész csapat nevében is.

Kovács József

Fotók: Molnár Gyula

TEMETKEZÉS

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: +36 75 311 065, +36 20 852 1520
Irodavezető: Noszkóné Sz. Eszter

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул. "Калвария"
д. 2. (Paks Kálvária u. 2.), площадь "Сентхаромшаг"
(Szentháromság tér), у памятника Троицы Руково-
дитель офиса: Естер Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

Készlet 0-24 óráig:
+36 30 936 3255

www.pantartemetkezes.hu

A Paksi Atomerőmű távközlési mérnököt keres

Feladatok

- Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. teljes üzemi területén a vezetékes telekommunikációs és híradástechnikai rendszerek, az alépítményi hálózatok (réz, optikai) üzemeltetése, karbantartása, fejlesztése és javítása.
- Munkaköri feladat:
- szakterületén a műszaki tartalmak készítése, karbantartások, beruházások előkészítése, költségvetések ellenőrzése, műszaki megoldások/javaslatok kidolgozása,
- híradástechnikai rendszerek karbantartása, a műszaki háttér biztosítása, műszaki ellenőrzés,
- tervek, technológiák, ellenőrzése, kivitelezések koordinálása,
- műszaki kapcsolattartás szerződött partnerekkel, szakmai szervezetekkel,
- üzemeltetési szerződések műszaki követelményeinek ellenőrzése (megrendelői feladatok).

Elvárások

- villamosmérnök diploma (főiskolai vagy egyetemi), az alábbi szakirányok valamelyikén:
 - Telekommunikációs,
 - Távközlésinformatika,
 - Távközlési,
- számítástechnikai felhasználói ismeretek,
- orvosi és pszichológiai alkalmasság,
- 47/2012 (X.4.) BM rendelet szerinti foglalkoztatáshoz szükséges rendőrhatalósági engedély.
- 36 órás, sugárveszélyes munkaköri feltételek vállalása,
- jó kommunikációs és együttműködési készség,
- jó problémamegoldó és elemző képesség,
- önálló- és csapatmunkára való képesség,
- nyitottság a tanulásra és fejlődésre,
- biztonságtudatosság.

Előnyt jelent

- HiPath vagy más típusú telefonközpont ismerete,
- Windows szerverek ismerete,
- 3 év szakmai tapasztalat,
- híradástechnikai mérőeszközök ismerete (spektrumanalizátor, oszcilloszkóp, vezetékes és optikai átviteli mérőeszközök, stb.)
- angol középfokú nyelvismeret.

Munkavégzés helye: Paks

Jelentkezz az mvm.karrierportal.hu oldalon!

Paksi Atomerőmű

Gyertyaláng

**MÜLL-PATRIK
TEMETKEZÉS**

Irodavezető: Müller Pálné

**7030 Paks, Szent István tér 7.
Tel.: 75/310-698, 75/314-597**

**Paks Fehérvári és Kálvária u. temetőgondnokság:
75/310-698**

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

Hirdetési tarifák a Paksi Hírnökben

- 1/1 extra oldal (205×282 mm) – 99.000 Ft + áfa (125.730 Ft)
- 1/1 oldal (188×260 mm) – 88.000 Ft + áfa (111.760 Ft)
- 1/2 extra oldal (205×141 mm) – 55.000 Ft + áfa (69.850 Ft)
- 1/2 oldal (188×128 mm) – 40.000 Ft + áfa (50.800 Ft)
- 1/4 oldal (92×128 mm) – 20.000 Ft + áfa (25.400 Ft)
- 1/8 oldal (92×62 mm) – 11.000 Ft + áfa (13.970 Ft)
- 1/16 oldal (44×62 mm) – 5.500 Ft + áfa (6.985 Ft)
- 1/32 oldal (44×29 mm) – 2.500 Ft + áfa (3.175 Ft)

További információ: +36 70/458-9809
E-mail: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

PHG
Paksi Hulladékgazdálkodási
Nonprofit Kft.

**Konténerrendelés:
0630/683-9787**

Nyitvatartás:
H-V: 05-20-ig
Tel: 75/315-983
20/945-0992

TEIT

kalocsai látogatóközpont
(Kossuth Lajos utca 50.)
nyitvatartása:
H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,
Ebédszünet: 12-13 óráig